

نام درس: طراحی، تولید و کاربرد مواد آموزشی

تعداد واحد: ۲ واحد (یک واحد نظری و یک واحد کارگاهی)

ساعات اجرا: ۴ ساعت در هفته (یک ساعت نظری - ۳ ساعت عملی)

پیش نیاز: روش ها و فنون تدریس (کلیات)

هدف:

هدف از این درس ایجاد و افزایش تواناییهای دانشجو معلم در زمینه طراحی، تولید و کاربرد مواد آموزشی از طریق بهره گیری از عوامل و امکانات محیط برای دستیابی مطلوب به اهداف آموزشی است.

سرفصل های درس:

فصل اول: کلیات

- تعریف و توضیح مفاهیم و اصول تکنولوژی آموزشی

- تعاریف

- اهداف و اصول

- سیر تحول تکنولوژی آموزشی

- اهمیت و نقش تکنولوژی آموزشی در آموزش و پرورش

- اشاره ای به طراحی سینماتیک آموزش

- تهیه یک طرح درس با تأکید بر تولید و کاربرد رسانه های آموزشی

فصل دوم: ارتباط

- ارتباط و آموزش

- تعریف و توضیح ارتباط

- ارتباط انسانی و نقش آن در یادگیری

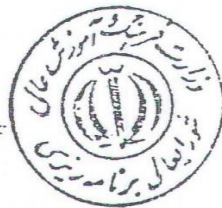
- پیچیدگی برقراری ارتباط انسانی

- ارائه یک مدل مناسب ارتباط انسانی

- موانع ارتباط

- تحلیل یک موقعیت ارتباط انسانی در کلاس درس

- روش های پویاسازی نظام ارتباط انسانی در کلاس درس

فصل سوم: طراحی رسانه های آموزشی

- تعریف و توضیح رسانه های آموزشی
- طبقه بندی رسانه های آموزشی:
- رسانه های دیداری، شامل: نوشتاری، نمایشی، دیداری ترسیمی، دیداری غیر ترسیمی.
- رسانه های شنیداری
- رسانه های دیداری - شنیداری
- رسانه های چندحسی
- کامپیوتر و کاربردهای آموزشی آن
- موقعیتهای آموزشی خارج از کلاس درس
- مخروط تجارب یادگیری ادگار دیل
- طراحی و تولید رسانه های آموزشی ساده
- معیارهای انتخاب رسانه در فرآیند آموزش

فصل چهارم: مهارتهای بنیادی در تهیه و تولید رسانه های آموزشی

- گرافیک (هنر ترسیم)

- اصول طراحی و ترسیم، شامل: سادگی، پیوستگی، تأکید، توازن و...
- عوامل گرافیک (ترسیم)، شامل: خط، رنگ، شکل، نقطه، فضا و...
- تکنیکهای گرافیک:
- حروف گذاری با استفاده از ابزارهای مختلف (حروف برگردان، شابلون و حرف نگار، حروف بریده
- روزنامه، نگارش و...)
- رنگ و کاربرد آن در گرافیک: معرفی رنگهای اصلی و فرعی، چرخه رنگ، ترکیب رنگ، کاربرد رنگ
- در گرافیک، مختصری از روان شناسی رنگ
- تهیه طرحهای ساده گرافیکی با استفاده از خطوط و علائم ساده برای نمایش عقاید و افکار
- معرفی انواع ابزارهای کاربردی در گرافیک*: انواع قلم، مدادهای مختلف، ماژیک و انواع آن، رنگ پاشها،

* این بخش برای مطالعه و اطلاعات بیشتر دانشجویان می باشد و الزامی نمی باشد.

قلم مرها، انواع رنگ های مورد استفاده در نگارگری مانند: گواش، آبرنگ، رنگ پاستل، مدادهای شمعی و رنگی - اصول و فنون تصویربرداری: آشنایی با ساختمان و طرز کار دوربینهای عکاسی، اصول و فنون عکسبرداری، تهیه عکس و اسلاید

- اصول و فنون صداپردازی به کمک ضبط صوت

فصل پنجم: تولید و نگهداری رسانه های آموزشی ساده

- رسانه های دیداری: تولید چارت، پوستر، طرح خطی، نمودار، نقشه، طلق شفاف و...

- رسانه های شنیداری: تولید نوارهای صوتی

- رسانه های چندحسی:

- تدارک و تولید مجموعه های آموزشی (مجموعه گیاهان، سنگها، فیلها، حشرات، اسلاید) و گردآوری

نمونه ها

- تولید مدلهای آموزشی ساده و ماکتها با استفاده از گچ، خمیر، و مواد ساده و ارزان قیمت

- ساختن آدمکهای نمایشی

- تهیه و تولید انواع تابلوهای آموزشی شامل: انواع نخته های کلاسی و نمایشی (نخته سیاه و سبز و سفید

ماژیک، تابلو ماغرمی، مغناطیسی، الکتریکی و جیب دارد.

- تولید نمونه هایی از مواد آموزشی با استفاده از مواد ساده و ارزان

- روشهای نگهداری و آرشیو مواد آموزشی

- حفاظت، بازیابی و بادوام ساختن مواد آموزشی

فصل ششم: سخت افزارهای آموزشی و کاربرد آنها

- تعریف سخت افزارهای آموزشی

- معرفی تعدادی از سخت افزارهای آموزشی، مانند: انواع پروژکتورهای اسلاید، فیلم استریپ، اپک، اورهد،

فیلمهای متحرک ۸ و ۱۶ (۳۵ میلیمتری و ویدئو، کامپیوتر و دستگاههای نکثیر، ضبط صوتها و...)

- کاربرد سخت افزارهای موجود معرفی شده و تمرین با آنها

- حفاظت و نگهداری سخت افزارهای آموزشی

منبع اصلی درس:

کاربرد مواد آموزشی، انتشارات سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، کد ۱۰۰۴ (تألیف منبع جدید)

سایر منابع:

- ۱- احدیان، محمد، مقدمات تکنولوژی آموزشی، تهران، ۱۳۶۸.
- ۲- ارمزی، جیمز و نورمن - سی - دال، پژوهش درباره کاربرد تکنولوژی، ترجمه ناصر موفقیان، تهران، مرکز تکنولوژی آموزشی، مؤسسه انتشارات فرانکلین، ۱۳۵۴.
- ۳- رشیدپور، ابراهیم، ارتباط و تکنولوژی آموزشی، تهران، شرکت سهامی گنبر، ۱۳۵۶.
- ۴- موفقیان، ناصر، تکنولوژی آموزشی، مرکز تکنولوژی آموزشی: مؤسسه انتشارات فرانکلین، ۱۳۵۳ و ۱۳۵۴.
- ۵- علی آبادی، خدیجه، مقدمات تکنولوژی آموزشی، انتشارات دانشگاه پیام نور.

